

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящите методически указания са разработени съвместно от директора на дирекция „Длъжностни лица по регистрацията“ и отдел „Анализ, методология и организация“ към Агенция по вписванията и утвърдени от директора на дирекция „Длъжностни лица по регистрацията“.

Методическите указания са приложими в процеса по разглеждане и произнасяне по заявления, искания, актове на съда, на държавен орган и на частен съдебен изпълнител за вписване и заличаване на обстоятелства и обявяване на актове в търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ТРРЮЛНЦ).

Предвид всеобхватността на материята, регулираща сферата на дружественото право, юридическите лица с нестопанска цел и в частност работата на длъжностните лица по регистрацията методическите указания обхващат конкретни спорни моменти, част от практиката на дирекция „Длъжностни лица по регистрацията“, по прилагането на закона.

Настоящите методически указания подлежат на регулярно допълване, осъвременяване и изменение, като последващите такива не отменят издадените до момента, освен в случаите на законови изменения.

ЦЕЛ

Настоящите методически указания имат за цел:

1. Подпомагане дейността на длъжностните лица по регистрацията (ДЛР) при разглеждането и произнасянето им по заявления, искания, актове на съда, на държавен орган и на частен съдебен изпълнител за вписване и заличаване на обстоятелства и обявяване на актове в ТРРЮЛНЦ.

2. Установяване на единни правила и критерии при разглеждането и произнасянето по заявления, искания, актове на съда, на държавен орган и на частен съдебен изпълнител за вписване и заличаване на обстоятелства и обявяване на актове в ТРРЮЛНЦ.

3. Преодоляване на противоречиво произнасяне от страна на длъжностните лица по регистрация, в условията на идентични фактически и правни основания - по идентични казуси.

4. Премахване на установени противоречиви практики по прилагане на нормативната уредба.

5. Установяване на предвидимост, сигурност и прецизност за потребителите на Търговски регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел.

6. Повишаване авторитета и доверието в Агенция по вписванията.

ИЗТОЧНИЦИ

При разработката на настоящите методическите указания е извършен анализ на нормативните актове, регулиращи сферата на дружественото право, юридическите лица с нестопанска цел, изследвана е както, практика на длъжностните лица по регистрацията, (вписвания и откази), така и съдебната такава. В детайли са проследени конкретните причини за съдебна отмяна на откази/вписвания на длъжностни лица по регистрацията, съответно потвърдени такива.

Анализите са разработени на база на служебното начало, въз основа на идентифицирани проблеми в работата на ДЛР и при конкретно сезиране на Агенция по вписванията от граждани, представители на съсловни организации, адвокатски кантори, камара на частните съдебните изпълнители; нотариуси, представители на бизнеса, както и от самите длъжностни лица по регистрацията.

За разработване на указанията са ползвани и експертни становища на представители на академичните среди, съдии, адвокати и практики в областта на търговското право.

СТРУКТУРА

Настоящият документ е структуриран в тематично обособени раздели, съдържащи мотивирани указания под формата на „въпрос – отговор“ относно приложението на конкретни нормативни текстове по повод, на които е създадена противоречива практика на длъжностни лица по регистрацията или възникват затруднения в практиката на длъжностните лица по регистрация.

РАЗДЕЛ I

ВЪПРОСИ ПО НОРМАТИВНИ ТЕКСТОВЕ ОТ МАТЕРИЯТА НА ТЪРГОВСКИ ЗАКОН

Въпрос 1: *Формиране на мнозинство за вземане на решения при прекратяване, откриване на производство по ликвидация и заличаване на ООД с напуснал по реда на чл. 125, ал.2 ТЗ съдружник?*

Отговор 1: *Напусналият съдружник по реда на чл. 125, ал. 2 ТЗ няма право на глас в ОС, считано от момента на прекратяване на членственото му правоотношение в резултат на изтичане на срока на предизвестието.*

Мотиви: *Доколкото в закона не е предвидено конститутивно действие на вписването в хипотеза на напускане на съдружник, с изтичане на срока на предизвестието се прекратява съдружническото правоотношение – аргумент от чл. 125, ал. 2 и 3 ТЗ. Прекратяването на участието му в дружеството се свързва с изтичане срока на предизвестието, а не с вписване на това обстоятелство в ТРРЮЛНЦ. Следователно, ако срокът на предизвестието е изтекъл, лицето вече не е съдружник и няма право на глас.*

Въпрос 2: *При прехвърляне на 100% от капитала на ЕООД, вследствие на което се променя едноличният собственик, необходимо ли е да се представят следните документи към заявлението за вписване на промяната: молба по чл. 122 от ТЗ от приобретателя (новия ЕСК) и решения за приемането му като съдружник и за даване на съгласие за прехвърлянето на дяловете съгласно чл. 137, ал.1, т. 2 от ТЗ?*

Отговор 2: *Не е необходимо да се съставят и представят изброените документи в посочената хипотеза.*

Мотиви: *Молбата по чл. 122 от ТЗ съдържа две изявления: желание на лицето да встъпи като съдружник и съгласие с клаузите на ДД. В конкретния случай не е необходимо да се прави изявление за приемането му като съдружник, тъй като дружеството продължава да осъществява дейност като еднолично и целият капитал продължава да се притежава от едно лице. От компетентността на новия ЕСК е да изменя или допълва учредителния акт, т.е. достатъчно е да има решение за приемане на нов учредителен акт и не е необходимо отделно изявление за съгласие с клаузите на действащия УА. Със сключването на договора за прехвърляне на дружествени дялове*

старият ЕСК изявява воля за прехвърлянето на дяловете си, поради което не е необходимо вземането на допълнително решение за прехвърлянето на дяловете на трето лице.

Въпрос 3: Допустимо ли е капиталът на ООД да бъде внесен от трето лице или от някой от другите съдружници при учредяване на дружеството или увеличаване на капитала?

Отговор 3: Допустимо е паричната вноска в съответния размер да бъде внесена по банкова сметка на дружеството от трето лице или от някой от другите съдружници, като следва в банковия документ да е посочено името / имената на лицата, в чиято полза се внася вноската. В този случай в банковия документ трябва да бъде посочено, че сумата представлява вноска в капитала на дружеството или внесен дял. Не е необходимо в регистърното производство да се представя изрично пълномощно за внасяне на сумата в банка. Не е необходимо в представените банкови документи като вносител да е посочен всеки от съдружниците.

Мотиви: Законът - чл. 119, ал.1, т.4 и т.5 от ТЗ изисква за вписване на дружеството в търговския регистър да е внесен установения в закона минимум от капитала; в случай, че дружеството се регистрира с капитал, по-висок от установения в закона минимум - да е внесен най-малко 70 на сто от капитала. В регистърното производство това се удостоверява чрез представянето на платежен банков документ според който посочената в УА/ДД сума е внесена по сметка на новоучреденото дружество. Проведената в посочената правна уредба цел на законодателя е да се гарантира, че капитала или съответната част от него е постъпила в полза на дружеството. По този начин се защитава интересите на бъдещите кредитори на дружеството, т.к. покритието на капитала има гаранционна функция. Всеки съдружник е длъжен да изплати или внесе дела си по реда, посочен в дружествения договор. Дали той лично ще внесе сумата по сметка на дружеството или това ще се направи от друго лице е въпрос страничен за регистърното производство. Отношенията между съдружника/ЕСК и лицето внесло паричната вноска в капитала вместо него подлежат на уреждане извън рамките на регистърното производство, поради което не е необходимо представянето на каквито и да е допълнителни доказателства.

Въпрос 4: *Срок на валидност на удостоверение за актуално състояние на чуждестранно юридическо лице (ЧЮЛ) от чужд регистър?*

Отговор 4: *Приема се за срок на валидност на посочените удостоверения 1 година от издаването им.*

Въпрос 5: *Представяне на декларация по чл. 13, ал.4 от ЗТРРЮЛНЦ в хипотезата на заявяване за обявяване на ГФО от съставителя съгласно чл. 15, ал. 3 от ЗТРРЮЛНЦ?*

Отговор 5: *В посочената хипотеза е допустимо декларацията по чл. 13, ал. 4 от ЗТРРЮЛНЦ да бъде изходяща и подписана от съставителя на финансовия отчет или от законния представител на ЮЛ.*

Мотиви: *С посочената декларация се декларира приемането на представените за обявяване актове – приемането на ГФО и доклад, което става с решение на съответния компетентен орган на дружеството. След като законодателят е допуснал декларирането на това приемане да бъде извършено от съставителя на ГФО, по аргумент от по силното основание законният представител също може да декларира приемането. Това е така защото законният представител в по – голяма степен от съставителя е запознат с дейността на ЮЛ и приетите от неговите органи решения.*

Въпрос 6: *В кои случаи следва да се представи съгласие по чл. 10, ал. 2 от ТЗ от напускащия съдружник, когато фирмата на дружеството съдържа името му?*

Отговор 6: *Това е необходимо само за онези фирмени наименования, чието съдържание нормативно включва такива имена (чл. 77, 101 ТЗ). Съгласието по чл. 10, ал. 2 ТЗ следва да се прилага към заявление за вписване на промяна в обстоятелствата относно събирателни и командитни дружества. Няма специално изискване за наименованието на капиталовите дружества да съдържа името на съдружник/съдружниците, освен задължителното обозначение за вида на дружеството, поради което и не поражда особена нужда от закрила.*

Мотиви: *Легалната дефиниция на понятието „име“ се съдържа в чл. 9 от Закона за гражданската регистрация и същата следва да бъде съобразена при прилагане на чл. 10, ал. 2 ТЗ.*

Въпрос 7: Следва ли при подаване на заявление за заличаване на едноличен търговец, когато по партидата му е вписано прехвърляне на търговското предприятие, без да е заличен с прехвърлянето, да се изисква представяне на удостоверение по чл. 5, ал. 10 от КСО?

Отговор 7: При подаване на заявление за заличаване на едноличен търговец, когато по партидата му е вписано прехвърляне на търговското предприятие, без да е заличен с прехвърлянето, се изисква представяне на удостоверение по чл. 5, ал. 10 от КСО.

Въпрос 8: Следва ли при внасяне на непарична вноска с предмет вещно право върху недвижим имот в капитала на търговско дружество длъжностните лица по регистрацията да изискват представянето на удостоверение за данъчна оценка?

Отговор 8: При внасяне на непарична вноска с предмет вещно право върху недвижим имот в капитала на търговско дружество длъжностните лица по регистрацията не следва да изискват представяне на удостоверение за данъчна оценка.

Мотиви: В разпоредбите на Търговския закон и на Наредба № 1 не е предвидено представяне на удостоверение за данъчна оценка при подаване в търговския регистър на заявление за вписване на непарична вноска – недвижим имот в капитала на търговско дружество. Съгласно действащото законодателство удостоверението за данъчна оценка за недвижим имот е предназначено за нотариуса и за съдията по вписванията във връзка с определянето на държавните и нотариалните такси в производствата по Гражданския процесуален кодекс, удостоверяване наличието или липсата на непогасени данъчни задължения за имота и други случаи, които не касаят регистърното производство пред търговския регистър.

Въпрос 9: В случаите, в които като доказателство за съществуването на заявено за вписване в търговския регистър прехвърляне на дружествени дялове е представен договор по чл. 129, ал. 2 ТЗ с нотариални заверки на подписа и съдържанието, извършени едновременно от български нотариус, и страна по този договор се е представлявала от пълномощник, следва ли длъжностното лице по регистрацията да проверява пълномощното?

Отговор 9: В посочените случаи длъжностното лице по регистрацията не следва да проверява пълномощното, а следва да приеме, че то е валидно дадено,

тъй като българският нотариус, извършил едновременно нотариалното удостоверяване на подписите и съдържанието на договора, е проверил представителната власт на пълномощника в съответствие с чл. 589, ал. 2, изр. последно вр. чл. 578, ал. 4 ГПК.

***Мотиви:** На основание чл. 21, т. 5 вр. т. 4 ЗТРРЮЛНЦ длъжностното лице по регистрацията следва да провери дали съществуването на заявените за вписване обстоятелства се установява от представените документи. Когато е подадено заявление за вписване на прехвърляне на дружествени дялове в търговския регистър съгласно чл. 129, ал. 2 ТЗ, длъжностното лице по регистрацията във всички случаи трябва да провери договора за прехвърляне на дружествени дялове. Ако при сключването на договора някоя от страните се е представлявала от пълномощник и подписът на този пълномощник върху договора е нотариално заверен, това означава, че преди да извърши удостоверяването, нотариусът е извършил вменената му от чл. 589, ал. 2, изр. последно вр. чл. 578, ал. 4 ГПК проверка на пълномощното и произтичащата от него представителна власт и се е уверил, че пълномощникът е валидно упълномощен да представлява страната по договора за извършването на сделката. Оттук следва, че ако длъжностното лице по регистрацията на свой ред провери освен договора за прехвърляне на дружествени дялове и пълномощното за сключване на този договор, то ще извърши действие, дублиращо действието на нотариуса.*

Доколкото чл. 21, т. 5 ЗТРРЮЛНЦ предвижда проверка на съществуването на заявените за вписване обстоятелства, в регистърното производство е необходимо да бъде проверено дали договорът за прехвърляне на дружествени дялове е породил правно действие. Наличието на валидно изявено съгласие на двете страни по договора за прехвърляне на дружествени дялове е предпоставка за неговата действителност, поради което ако някоя от страните е била ненадлежно представлявана при сключването на договора, това опорочава последния. Следва да се приеме, че фактът на надлежното овластяване на пълномощника се установява от наличието на нотариална заверка на неговия подпис. По силата на чл. 589, ал. 2, изр. последно вр. чл. 578, ал. 4 ГПК проверката на представителната власт е извършена от нотариуса при сключването на договора за прехвърляне на дружествените дялове в предписаната от чл. 129, ал. 2 ТЗ форма и не е необходимо длъжностното лице по регистрацията да я повтаря в развиващото се пред него регистърно производство.

Въпрос 10: В случаите, в които едно и също физическо лице е управител и едноличен собственик на капитала /съдружник, следва ли да се изисква представяне на декларация по чл.129, ал.2 във вр. с чл.129, ал.1 от ТЗ и в двете му качества?

Отговор 10: В случаите, когато едно и също физическо лице е управител и едноличен собственик на капитала /съдружник, не е необходимо да се представят две отделни декларации по чл.129, ал.2 във вр. с чл.129, ал.1 от ТЗ, в които лицето изрично да посочи двете качества. Може да се представи една декларация по чл.129, ал.2 от ТЗ във вр. с чл.129, ал.1 от ТЗ, която да съдържа едно от двете качества.

Мотиви: Наличието на подписана от съответното физическо лице декларация по чл. 129, ал.2 във вр. с чл.129, ал.1 от ТЗ по образец, съдържаща декларативното изявление на лицето, дори и само в едно от двете качества по отношение на съответното дружество, следва да се счита за достатъчно. Не би могло физическото лице в едното качество да има знания и информация за наличието или липсата на посочените от закона задължения, а в другото качество да няма посочените знания. Законът предвижда наказателна отговорност по чл.313 от НК за деклариране на неверни данни от декларатора и като управител, и като едноличен собственик на капитала/съдружник.

Въпрос 11 : В случаите, в които едноличният собственик на капитала на ЕООД е физическо лице и е заявено неговото вписване като единствен управител в поле 7. „Управители“, необходимо ли е да бъде представено решение на едноличния собственик на капитала за избор на управител?

Отговор 11: Не е необходимо представянето на решение за избор на управител, тъй като в случая правомощията на едноличния собственик на капитала по управлението и представителството на дружеството следват от закона.

Мотиви: Съгласно чл. 147, ал. 1, изр. 1-во от ТЗ едноличният собственик на капитала управлява и представлява дружеството лично или чрез определен от него управител. Посочената правна норма разграничава две хипотези на управление и представителство на ЕООД. Първата хипотеза урежда случаите, в които едноличният собственик на капитала не е определил управител, различен от него, а втората хипотеза - случаите, в които едноличният собственик на капитала е избрал

друго лице за управител. Решение на едноличния собственик на капитала за определяне на управител е необходимо само във втората хипотеза. Ако липсва решение на едноличния собственик на капитала относно управлението и представителството на дружеството, намира приложение правилото на чл. 147, ал. 1, изр. 1-во от ТЗ, че едноличният собственик на капитала управлява и представлява дружеството лично.

Въпрос 12: При преизбиране на вписани членове на управителни и контролни органи, следва ли към заявлението да се прилагат нови декларации и други документи, изискуеми по закон за извършване на първоначалното вписване?

Отговор 12: При преизбиране на вписани членове на управителни и контролни органи, не е необходимо към заявлението да се прилагат нови декларации и други документи, изискуеми по закон за извършване на първоначалното вписване.

Мотиви: В случаите на преизбиране на членове на управителни органи /съвет на директорите, управителен съвет, надзорен съвет – в акционерно дружество; управителен и контролен съвет в кооперация; членове на настоятелство и проверителна комисия на читалище и др./ не е необходимо да се прилагат и изискват нови декларации и други документи, изискуеми по закон. Декларациите или другите, изискуеми по закон документи се представят само при първоначалното вписване на лицето в състава на съответния орган. В случаите на преизбиране на вече вписани членове на управителни и контролни органи няма вписване на нови обстоятелства в търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ и не следва да се представят нови документи за вече вписаните обстоятелства.

РАЗДЕЛ II

ВЪПРОСИ ПО НОРМАТИВНИ ТЕКСТОВЕ ОТ МАТЕРИЯТА НА ЗАКОН ЗА ЮРИДИЧЕСКИТЕ ЛИЦА С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ

Въпрос 13: Може ли да бъде едноличен Управителният орган (УО) на сдружение с общественополезна дейност?

Отговор 13: Съставът на УО на този тип сдружения може да бъде както колективен, така и едноличен.

Мотиви: Чл. 23, ал. 2 от Закона за юридическите лица с нестопанска цел (ЗЮЛНЦ) предвижда, че управителния съвет (УС) е управителен орган на сдружението, чиито функции по решение на общото събрание (ОС) могат да се изпълняват и от едно лице – управител – чл. 30, ал. 3 ЗЮЛНЦ. Ясни и категорични специални правила, изключващи прилагането на чл. 30, ал. 3 ЗЮЛНЦ при ЮЛНЦ с общественополезна дейност (ЮЛНЦОПД), няма. Двете разпоредби, от които се правят подобни изводи, са чл. 39, ал. 1 и чл. 40, ал. 1 ЗЮЛНЦ. От тях обаче не следва категоричен извод, че УО на ЮЛНЦОПД следва да е винаги колективен. Сигурният извод от чл. 39, ал. 1 ЗЮЛНЦ е, че ЮЛНЦ в обществена полза, което може да бъде и фондация, има задължително два органа – върховен и управителен, като върховният е колективен /разпоредбата има смисъл именно за фондация - ЮЛНЦОПД/. А от задължението да се водят протоколи за колективните органи, установено с чл. 40, ал. 1 ЗЮЛНЦ, не следва непременно, че всички органи са колективни. При липса на ясно и категорично изключение от правилото, че функциите на УС на сдружение с общественополезна дейност (СОПД) може да се изпълняват от едно лице, за ЮЛНЦОПД, изводът е, че това е възможно и при СОПД.

Въпрос 14: Когато фондацията има управителен съвет, който е върховен колективен орган, а не е управителен орган, подлежат ли на вписване имената на членовете?

Отговор 14: Не подлежат на вписване в РЮЛНЦ имената на членовете на УС на фондация, когато същият е върховен колективен орган, а не управителен.

Въпрос 15: Кои са приложимите правила по отношение на колективния върховен орган на фондация, когато в учредителния акт липсва изрична уредба относно свикване, вземане на решение и т.н?

Отговор 15: В този случай намират приложение правилата за общото събрание на сдружение с нестопанска цел.

Мотиви: Съгласно чл. 18, ал. 1, т. 3 ЗЮЛНЦ в РЮЛНЦ се вписват членовете на управителния орган, а не на върховния орган, независимо как последният е наречен в учредителния акт. Съгласно чл. 35, ал. 1 ЗЮЛНЦ фондацията има един задължителен орган – едноличен или колективен управителен орган. По силата на съответното препращане в чл. 35, ал. 2 ЗЮЛНЦ за управителния орган следва да се прилагат правилата за същия орган на сдружение с нестопанска цел (СНЦ). Ако има предвиден

върховен орган, независимо как е наречен в учредителния акт, за него съответно трябва да се прилагат правилата на аналогичния орган в СНЦ, т. е. общото събрание.

Въпрос 16: Компетентен орган за приемане на ГФО и годишните доклади по глава седма от ЗСч на ЮЛНЦ?

Отговор 16: Компетентен орган да приеме ГФО и годишния доклад за дейността на ЮЛНЦ е върховния орган според устава.

Мотиви: От правомощието по чл. 25, ал. 1, т. 11 ЗЮЛНЦ на общото събрание да приеме отчет на УС може да се направи извод *per argumentum a fortiori* за приемане на ГФО и доклад за дейността.

Въпрос 17: Следва ли представеният със заявление за вписване на промени учредителен акт на фондацията да бъде с нотариална заверка на подписите?

Отговор 17: При всяко изменение или допълнение по чл. 34, ал. 4 ЗЮЛНЦ, освен извършените от съд, следва да се представи учредителен акт в писмена форма с нотариално заверени подписи.

Мотиви: Чл. 33, ал. 2 ЗЮЛНЦ изисква писмена форма с нотариално заверени подписи за учредяване на фондация като форма за действителност на учредителния акт, а не само за прехвърляне на безвъзмездно предоставеното имущество.

Следователно, за всяко изменение или допълнение по чл. 34, ал. 4 ЗЮЛНЦ, освен извършените от съд, следва да бъде спазена същата форма.

Въпрос 18: В случай, че в устава на сдружение с нестопанска цел, приет по време на действието на редакцията на чл. 26, ал. 3 от ЗЮЛНЦ преди изменението и допълнението ѝ с ДВ, бр. 74 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., е изрично предвидено, че общото събрание се свиква с покана, публикувана в Държавен вестник, след изменението на чл. 26, ал. 3 ЗЮЛНЦ следва ли да се спазва предвиденият в устава ред, или да се прилага уреденият в чл. 26, ал. 3 ЗЮЛНЦ ред за публикуването на поканата чрез обявяването ѝ в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел?

Отговор 18: Нормата на чл. 26, ал. 3 от ЗЮЛНЦ има диспозитивен характер, и ако в устава е предвидено, че свикването става чрез публикуване на поканата в Държавен вестник, следва да се приеме, че от датата на влизане в сила на законодателното изменение на посочената правна норма с ДВ, бр. 74 от

2016 г. клаузата на устава дерогира диспозитивно предвидения в закона ред за свикване на общото събрание – чрез обявяване на поканата в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел. Поради това общото събрание се свиква по реда, предвиден в устава – чрез публикуване на поканата в Държавен вестник.

Мотиви: В нормата на чл. 26, ал. 3 от ЗЮЛНЦ е регламентирана възможност сдруженията да предвидят в устава си различен ред за оповестяване на поканата. Фактът, че устройствения акт изрично предвижда ред, различен от посочения в закона, изключва приложението на правилото на чл. 26, ал. 3 ЗЮЛНЦ, защото се касае до разпоредба с диспозитивен характер, която изрично допуска възможност за отклонение от законово уредения начин за оповестяване на свикването на общото събрание. Възприетият в устава ред за довеждане на поканата до знанието на членовете на сдружението не може да се смята за изгубил приложение, считано от влизане в сила на изменението на чл. 26, ал. 3 ЗЮЛНЦ, а напротив, същият продължава да действа. В случай, че членовете на сдружението желаят занапред общото събрание да се свиква чрез покана, обявена в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел съгласно чл. 26, ал. 3 ЗЮЛНЦ, те следва да изменят своя устав.

РАЗДЕЛ III

ВЪПРОСИ ПО НОРМАТИВНИ ТЕКСТОВЕ ОТ МАТЕРИЯТА НА ЗАКОН ЗА НАРОДНИТЕ ЧИТАЛИЩА

Въпрос 19: Подлежи ли на обявяване годишен финансов отчет (ГФО) на читалище в РЮЛНЦ?

Отговор 19: ГФО на читалищата подлежат на обявяване в РЮЛНЦ.

Мотиви: Съгласно чл. 2, ал. 2 от Закона за народните читалища (ЗНЧ), читалищата са ЮЛНЦ и съответно се вписват в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (РЮЛНЦ) – чл. 9, ал. 1 ЗНЧ. Съгласно чл. 14, ал. 1, т. 8 ЗНЧ общото събрание приема до 30.03 годишен отчет /в този смисъл, макар и с по-различна редакция чл. 26, ал. 1 ЗНЧ/. По силата на чл. 40, ал. 3 ЗЮЛНЦ на обявяване в РЮЛНЦ подлежат ГФО само на ЮЛНЦОПД, а не на всички ЮЛНЦ. Независимо, че читалищата не са по силата на специалния закон ЮЛНЦОПД, следва да се съобрази разпоредбата на чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗСч. Същата предвижда, че на обявяване в РЮЛНЦ подлежат ГФО на всички ЮЛНЦ. До изменението и допълнението на ЗСч – ДВ бр.

98/2018 г., редакцията на двете разпоредби съвпада, а именно на обявяване в РЮЛНЦ подлежат ГФО само на ЮЛНЦОПД. С цитираното изменение и допълнение на ЗСч приложното поле на чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗСч е разширено, но е пропуснато аналогично изменение в чл. 40, ал. 3 ЗЮЛНЦ. От една страна по - новата по време разпоредба има приоритет, а от друга – следва да се съобрази целта на изменението - ДВ бр. 98/2018 г., която е обявяването в РЮЛНЦ да обхване всички ЮЛНЦ. Следователно, следва да се прилага новата редакция на чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗСч, а не заварената такава на чл. 40, ал. 3 ЗЮЛНЦ.

Следователно, на обявяване в РЮЛНЦ подлежат ГФО на всички ЮЛНЦ, включително и читалищата.

Въпрос 20: *Може ли секретарят на читалището да бъде едновременно и член на настоятелството или на проверителната комисия?*

Отговор 20: *Секретарят може да бъде едновременно и член на настоятелството, но не и на проверителната комисия.*

Мотиви: Разпоредбата на чл. 16, ал. 2, т. 5 ЗНЧ /останала в редакцията си още от приемането на ЗНЧ/ предвижда, че настоятелството назначава секретар и определя длъжностната му характеристика. Създадената през 2009 г. разпоредба на чл. 17а урежда функциите/правомощията на секретаря. Разпоредбите на чл. 19 и 19а ЗНЧ създават противоречиво впечатление относно това дали секретарят задължително е член на настоятелството – чл. 19 – че не е, а чл. 19а – че е. Използваният за секретаря израз „назначава“, а не избира, все пак показва, че не става въпрос за разпределение на длъжности измежду членовете на настоятелството. Предвид гореизложеното, няма законови пречки секретарят на читалището да бъде член на настоятелството. С оглед функцията на проверителната комисия по чл. 18, ал. 3 от ЗНЧ за осъществяване на контрол върху дейността на секретаря подобно съвместяване на длъжностите е в противоречия със закона.

РАЗДЕЛ IV

ВЪПРОСИ ПО НОРМАТИВНИ ТЕКСТОВЕ ОТ МАТЕРИЯТА НА ЗАКОН ЗА МЕРКИТЕ СРЕЩУ ИЗПИРАНЕТО НА ПАРИ

Във връзка с изискването на чл. 63, ал. 4 от Закона за мерките срещу изпирането на пари за вписване на обстоятелства относно „Действителни собственици“ в ТРРЮЛНЦ и по – конкретно – вписване на юридически лица, чрез които пряко или непряко се осъществява контрол, следва да бъде подадено заявление по образец Б7. Обстоятелствата относно юридическо лице, чрез което пряко или непряко се осъществява контрол се заявяват в полета № 537, съответно № 538 на заявление по образец Б7. Към момента на издаване на настоящите методически указания няма техническа възможност в информационната система на ТРРЮЛНЦ в полета № 537 и № 538 да се вписват повече от едно юридическо лице, въпреки че в декларация по чл. 63 ал. 4 от Закона за мерките срещу изпиране на пари, е възможно посочване на повече от едно юридическо лице.

Въпрос 21: Как следва да бъдат въведени данните?

Отговор 21: Попълват се толкова реда от списъчното поле, колкото са юридическите лица или правни образувания, чрез които пряко или непряко се упражнява контрол. Полета 537 и 538 са изградени от четири отделни списъчни полета: **Фирма/наименование; Правна форма; Изписване на чужд език; Номер на вписване в регистъра**, които позволяват вписване на данни без в ТРРЮЛНЦ да се визуализира името на полето. По този начин могат да се впишат до четири юридически лица.

Юридически лица или други правни образувания, чрез които пряко или непряко се упражнява контрол			
537. Юридическо лице или друго правно образувание, чрез което пряко се упражнява контрол. Фирма/наименование	1. КАРГО, ООД, БЪЛГАРИЯ, област София (столица), община Столична, гр. София 1700, район р-н Студентски, Г. М. Димитров No 75;		Постанови Отказ Отмени Редактирай Грешно въведено Документи
	2. КОМБО, АД, БЪЛГАРИЯ, област София (столица), община Столична, гр. София 1700, район р-н Студентски, Г. М. Димитров No 75		Постанови Отказ Отмени Редактирай Грешно въведено Документи
	3. СИМБА, ЕООД, БЪЛГАРИЯ, област София (столица), община Столична, гр. София 1700, район р-н Студентски, Г. М. Димитров No 75		Постанови Отказ Отмени Редактирай Грешно въведено Документи
			Нов запис История Документи
			Нов запис История Документи
			Нов запис История Документи

Мотиви: Заявлението по образец Б7 беше създадено за вписване на обстоятелства по чл. 6, ал. 3 (ЗИФОДРЮПДРКТЛТДС) и впоследствие към него беше добавена възможността за вписване на обстоятелства по чл. 63, ал. 4 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.

Въпрос 22: Трябва ли да се изследва факта дали търговецът или юридическото лице с нестопанска цел имат постоянно пребиваващ на

територията на Република България законен представител, с оглед на което да се преценява необходимостта от вписване на „лице за контакт“?

Отговор 22: Данните за физическо лице за контакт се вписват, ако са посочени в декларацията по чл. 63, ал. 4 от Закона за мерките срещу изпирането на пари и е представено нотариално заверено съгласие от лицето, без да се изследва факта дали търговецът или юридическото лице с нестопанска цел имат постоянно пребиваващ на територията на Република България законен представител.

Въпрос 23: Допустимо ли е длъжностното лице по регистрацията да откаже вписване в графата „лице за контакт“ в случаите, в които търговецът или юридическото лице с нестопанска цел имат постоянно пребиваващ на територията на Република България законен представител, който заявява себе си и като „лице за контакт“?

Отговор 23: Недопустимо е постановяване на отказ в изложената хипотеза, при положени, че е представено нотариално заверено съгласие от законно представляващия.

РАЗДЕЛ V

ВЪПРОСИ ПО НОРМАТИВНИ ТЕКСТОВЕ ОТ МАТЕРИЯТА НА ЗАКОН ЗА ЛЕЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ

Въпрос 24: При увеличаване на капитала на лечебни заведения – търговски дружества със смесено държавно и общинско участие на основание чл.100, ал.8 от ЗЛЗ кой следва да бъде заявител, какви документи се представят за установяване на усвоените средства, следва ли да се представя актуален устав/дружествен договор и да се провежда общо събрание на акционерите/съдружниците?

Отговор 24: 1. В посочената хипотеза заявител може да бъде: законният представител на дружеството; прокуристът или упълномощен от тях адвокат с изрично пълномощно, съставено съгласно изискванията на Закона за адвокатурата; министърът на здравеопазването; оправомощено от него

длъжностно лице с изрична заповед; адвокат, упълномощен от министъра на здравеопазването.

2. За установяване на обстоятелствата по чл.100 от ЗЛЗ към заявлението се прилага документ, удостоверяващ сумата, с която следва да бъде увеличен капитала на дружеството.

3. При увеличаване на капитала на търговски дружества със смесено държавно и общинско участие на основание чл.100, ал.8 от ЗЛЗ следва да се представи за обявяване, заверен по реда на чл.174, ал.4 от ТЗ актуализиран устав, съдържащ новия размер на капитала.

4. При увеличаване на капитала на търговски дружества със смесено държавно и общинско участие на основание чл.100, ал.8 от ЗЛЗ се спазва редът за свикване и провеждане на общо събрание на акционерите/съдружниците съгласно ТЗ и устава/дружествения договор на дружеството.

Мотиви:

Разпоредбата на чл.100, ал.8 от ЗЛЗ, регламентираща увеличаването на капитала на търговските дружества със смесено държавно и общинско участие е специална, но предвид обстоятелството, че лечебните заведения се регистрират като търговски дружества по ТЗ, то общите правила би следвало да се прилагат.

ЗЛЗ не би могъл да дерогира действащите разпоредби на ЗТРРЮЛНЦ, ТЗ, устава/дружествения договор на лечебното заведение, уреждащи качеството на заявителя, на реда за увеличаване на капитала и съответно изискванията по отношение законосъобразността на свикване и провеждане на общото събрание на акционерите/съдружниците.

Според разпоредбата на чл.165, т.3 от ТЗ размерът на капитала е част от задължителното съдържание на устава, поради което при увеличаване на капитала следва да се представи за обявяване, заверен по реда на чл.174, ал.4 от ТЗ актуализиран устав, съдържащ новия размер на капитала, за да е налице съответствие между вписаните обстоятелства и обявения по партидата устав.

Съгласно чл. 68, параграф 1 от Директива (ЕС) 2017/1132 всяко увеличаване на капитала трябва да бъде решено от общото събрание на акционерите. Същият е и текстът на чл. 29, параграф 1 от Директива 2012/30/ЕС, отменена с Директива (ЕС) 2017/1132. От това правило държавите членки не би следвало да се отклоняват, защото промяна в капиталовата структура без общо събрание би довело до съотношение на притежание без участие на акционерите в дружеството. Предвид

това се прилага общият ред за свикване и провеждане на общо събрание на съдружниците/акционерите, предвиден в ТЗ и устава.

РАЗДЕЛ VI

ВЪПРОСИ ПО НОРМАТИВНИ ТЕКСТОВЕ ОТ МАТЕРИЯТА НА ЗАКОН ЗА ОСОБЕНИТЕ ЗАЛОЗИ

Въпрос 25: *Предвид разпоредбата на чл. 44 от Наредба № 1/14.02.2007г. за водене, съхраняване и достъп до търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ, необходимо ли е представянето на декларация по чл. 264 от ДОПК за липса на публични задължения и писмено съгласие от залогодателя, когато заложникът кредитор прави искане за ново вписване на залог по чл. 30, ал. 3 от ЗОЗ?*

Отговор 25: *Не, не е необходимо.*

Мотиви: Съгласно чл. 2, ал. 1 от ЗОЗ, залогът се учредява чрез вписване в Централния регистър на особените залози или в предвидения друг регистър въз основа на договор за особен залог. Следователно учредяването касае извършване на действия по първоначално вписване на обстоятелства във връзка със сключения договор за залог и именно това е моментът, в който залогодателят следва, а и има интерес да представи декларация по чл. 264 от ДОПК и съгласие за вписването с нотариална заверка на подписа.

Разпоредбата на чл. 30, ал. 3 от ЗОЗ създава възможност заложникът кредитор да поиска ново вписване на залога след изтичането на срока по ал. 2, когато не е било извършено подновяване на първоначалното вписване. В този случай залогът има ред от новото вписване. Хипотезата не визира възникването на нови юридически факти, в това число сключването на нов договор за залог, поради което вписването на залога с нова поредност не следва да е обусловено от изрично съгласие на залогодателя.

Въпрос 26: *В случаите, когато се изисква съгласие на заложникът кредитор за извършване на разпоредителни сделки със заложено имущество, извън посочените в чл. 7 от Закона за особените залози (ЗОЗ), следва ли същото да е предварително вписвано в търговския регистър преди подаване на заявление за вписване на първоначална регистрация/промени в обстоятелства/преобразуване на*

търговски дружества по реда на глава шестнадесета от Търговския закон или е достатъчно прилагането му към съответното заявление?

Отговор 26: *В случаите, когато се изисква съгласие на заложния кредитор за извършване на разпоредителни сделки със заложено имущество, извън посочените в чл. 7 (сделка, извършена от залогодателя в кръга на обикновената му дейност) от ЗОЗ при първоначална регистрация/промени в обстоятелства/преобразуване на търговски дружества по реда на глава шестнадесета от Търговския закон, същото следва да е предварително вписвано в търговския регистър в поле 216а „Съгласие на заложния кредитор“, респект. в поле 314а „Съгласие на заложния кредитор“.*

Мотиви: Съгласно чл.8, ал.3 от ЗОЗ (Нова - ДВ, бр. 105 от 2016 г., в сила от 30.12.2016 г.) за извършване на разпоредителни сделки със заложеното имущество, извън посочените в чл. 7, е необходимо изрично съгласие на заложния кредитор, вписано в Централния регистър на особените залози и в съответния друг регистър. Разпоредбата на чл. 26, ал.1, т.6 от ЗОЗ изрично посочва, че на вписване в съответния друг регистър по чл. 12 подлежи съгласието на заложния кредитор по чл. 8, ал. 3, чл. 21, ал. 5 и чл. 32, ал. 5.

По отношение на преобразуване на залогодателя приложение намира разпоредбата на чл. 21, ал.5 от ЗОЗ, съгласно която за преобразуване на залогодателя по реда на глава шестнадесета от Търговския закон се изисква съгласие на заложния кредитор, което подлежи на вписване.

В разпоредбата на чл.67, ал.20 от Наредба № 1 за водене, съхраняване и достъп до търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ (в сила от 26.09.2017 г.) е предвидено, че в раздел "Залог на дружествен дял" по група "Съгласие на заложния кредитор" се съдържа единствено поле № 216а "Съгласие на заложния кредитор", в което се вписва съгласието на заложния кредитор за извършване на разпоредителни сделки със заложеното имущество по чл. 8, ал. 3 и за пристъпване към изпълнение по чл. 32, ал. 5 от Закона за особените залози.

Аналогична разпоредба е предвидена в ал.33 на същата норма, а именно, че в раздел "Залог на търговско предприятие" по група "Съгласие на заложния кредитор" се съдържа единствено поле № 314а "Съгласие на заложния кредитор", в което се вписва съгласието на заложния кредитор за извършване на разпоредителни сделки със заложеното имущество по чл. 8, ал. 3, за преобразуване на залогодателя по чл. 21, ал. 5 и за пристъпване към изпълнение по чл. 32, ал. 5 от Закона за особените залози.

Предвид посочените по-горе законови разпоредби преди подаване на заявление за вписване на първоначална регистрация, промени в обстоятелства или преобразуване, следва съгласието на заложния кредитор за извършване на разпоредителни сделки със заложеното имущество да е вписано в поле 21ба, респект. 314а.

РАЗДЕЛ VII

ВЪПРОСИ ПО НОРМАТИВНИ ТЕКСТОВЕ ОТ МАТЕРИЯТА НА ЗАКОНА ЗА ТЪРГОВСКИЯ РЕГИСТЪР И РЕГИСТЪРА НА ЮРИДИЧЕСКИТЕ ЛИЦА С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ

Въпрос 27: Следва ли длъжностното лице по регистрация да дава указания на заявителя за представяне на препис със заличени лични данни по акт, подлежащ на обявяване?

Отговор 27: Актове, в които се съдържат лични данни, които се изискват по закон в това число и актове, които са по утвърден по силата на нормативен акт образец (декларация по чл.38, ал.9, т.2 от ЗСч. и др.) се обявяват в регистъра, съобразно утвърдения образец, независимо, дали е представен съответен препис със заличени лични данни.

Актове, в които се съдържат и лични данни, които не се изискват по закон, се обявяват в регистъра след указания за предоставяне на заверен от заявителя по чл.13, ал.6 от ЗТРРЮЛНЦ препис със заличени лични данни, които не се изискват по закон. Неизпълнението на указанията, не следва да е основание за отказ за обявяване на акта, тъй като на заявителя е предоставена възможност да представи акта със заличени лични данни, но той не се е възползвал от нея.

Мотиви:

1. По отношение на основанието, въз основа на което АВ, в качеството си на администратор, обработва лични данни в производството, което се развива пред ТРРЮЛНЦ

Дейностите по регистрацията, воденето, съхраняването и достъпа до търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел се основават на събирането, обработването и съхранението на лични данни на физическите лица, представляващи и/или управляващи търговците, респ. юридическите лица с нестопанска цел, както и на други физически лица. Търговският

регистър и регистърът на юридическите лица с нестопанска цел представлява обща електронна база данни, съдържаща обстоятелствата, вписани по силата на закон, и актовете, обявени по силата на закон, за търговците и клоновете на чуждестранни търговци, юридическите лица с нестопанска цел и клоновете на чуждестранни юридически лица с нестопанска цел.

Съгласно разпоредбата на чл. 2, ал. 2 от ЗТРРЮЛНЦ обстоятелствата и актовете се обявяват без информацията, представляваща лични данни по смисъла на чл. 4, пар. 1 от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните), с изключение на информацията, за която със закон се изисква да бъде обявена, т.е. за обработването на лични данни на физически лица с оглед качеството, което те имат, представлявайки и/или управлявайки търговците, респ. юридическите лица с нестопанска цел е налице законово основание различно от съгласие. Наличието на законово задължение, което се прилага по отношение на администратора (АВ), е основанието за обработване на лични данни на физическите лица (чл. 6, пар. 1, б. „в“ от Общия регламент). Напр., представеният дружествен договор е сред актовете, които подлежат на обявяване, респ. обработването на съдържащите се в него лични данни на физически лице се обработват от администратора на лични данни в изпълнение на законово задължение, което се прилага спрямо администратора (чл. 6, пар. 1, б. „в“ от Общия регламент), в т.ч. и неговото публично обявяване по партидата на търговеца.

Съгласно чл. 13, ал. 1 от ЗТРРЮЛНЦ вписване, заличаване и обявяване се извършват въз основа на заявление по образец. В чл. 13, ал. 6 е предвидено, че към заявлението се прилагат документите, съответно подлежащият на обявяване акт, съгласно изискванията на закона. Документите се представят в оригинал, заверен от заявителя препис или нотариално заверен препис. Заявителят представя и заверени преписи от актовете, подлежащи на обявяване в търговския регистър, в които личните данни, освен тези, които се изискват по закон, са заличени.

Съгласно чл. 13, ал. 2, т. 3 вписване, заличаване и обявяване се извършват въз основа на заявление по образец, към което се прилага подлежащия на обявяване акт.

В тази връзка видът и обемът на личните данни на физическите лица, които се обработват от Агенцията в хода на съответното производство по вписване,

заличаване или обявяване, в т.ч. и по отношение на документите, респ. подлежащите на обявяване актове, които се прилагат от заявителя е законово определен. Приложение намират нормите не само на Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанка цел и съответната подзаконова нормативна уредба в лицето на Наредба № 1 от 14.02.2007 г. за водене, съхраняване и достъп до търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, но и съответните разпоредби на Търговския закон, Закона за юридическите лица с нестопанска цел и др.

2. По отношение приложното поле на чл. 13, ал. 9 от ЗТРРЮЛНЦ.

Съгласието е едно от шестте правни основания за обработването на личните данни, изброени в чл. 6 от Общия регламент. При иниципирането на дейности, които включват обработването на лични данни, администраторът винаги трябва да обмисли много добре кое е относимото или най-подходящото правно основание за предвиденото обработване.

По принцип съгласието може да бъде използвано като правно основание само ако на субекта на данни е предложен контрол и възможност за реален избор по отношение на приемането или отхвърлянето на предлаганите условия, или отхвърлянето им, без това да доведе до вредни последици за него. Съгласно чл. 4, пар. 11 от Общия регламент относно защитата на данните съгласие на субекта на данни означава всяко:

- свободно изразено,
- конкретно,
- информирано и
- недвусмислено указание за волята на субекта на данните,

посредством изявление или ясно потвърждаващо действие, което изразява съгласието свързаните с него лични данни да бъдат обработени.

Един от най-съществените елементи на понятието е свободно изразено. Елементът „свободно” предполага действителен избор и контрол от страна на субекта на данни. Като общо правило в Общия регламент относно защитата на данните се предвижда, че ако субектът на данни няма действителен избор, чувства се принуден да даде съгласието си или ще понесе отрицателни последици, ако не го направи, тогава съгласието няма да бъде валидно. Следователно съгласието няма да се счита за свободно, ако субектът на данни не е в състояние да откаже или да

оттегли съгласието си, без това да доведе до вредни последици за него. В този смисъл, в хипотезата на съгласие, следва да бъде предоставена и възможност за отказ, т.е. оттегляне на съгласието. Тази хипотеза е неприложима, предвид спецификата на услугите, които се предоставят в ТРРЮЛНЦ, както и предвид наличието на законови основания, въз основа на които АВ обработва лични данни.

Съгласно разпоредбата на чл. 13, ал. 9 от ЗТРРЮЛНЦ „когато в заявлението или в приложените към него документи са посочени лични данни, които не се изискват по закон, се смята, че предоставилите ги лица са дали съгласието си за тяхното обработване от агенцията и за предоставянето на публичен достъп до тях. В Общия регламент относно защитата на данните ясно се посочва, че съгласието изисква изявление на субекта на данни или ясен потвърждаващ акт, което означава, че то винаги трябва да се дава чрез активно действие или декларация. Трябва да бъде безусловно ясно, че субектът на данни е изразил съгласието си за конкретното обработване. Съгласието изисква недвусмислено указание посредством изявление или ясно потвърждаващо действие, за да бъде то валидно дадено. „Ясен потвърждаващ акт” означава, че субектът на данни трябва да е предприел умишлено действие за изразяване на съгласие по отношение на конкретното обработване. Валидното съгласие изисква използването на механизми, които не оставят съмнение относно намерението на субекта на данни да даде съгласие, като същевременно следва да се има предвид, че използването на възможността субектът да даде съгласието по „подразбиране”, т. нар. съгласие основано на мълчание не представлява само по себе си недвусмислено съгласие. В тази връзка е изразеното становище от длъжностното лице по защита на данните, че е разпоредбата на чл. 13, ал. 9 от ЗТРРЮЛНЦ противоречи на разпоредбите и принципите на Общия регламент относно защитата на данните, отнасящи се до съгласието като основание за обработване на лични данни на физически лица. Цитирането на разпоредбата в текста на заявленията по чл. 13 от ЗТРРЮЛНЦ не отговаря на изискванията за предоставяне на валидно съгласие, което да води до законосъобразно обработване на лични данни на това основание.

3. По отношение на йерархията на нормативните актове, следва да се обърне внимание на следното:

Съгласно чл. 15, ал. 2 от Закона за нормативните актове "Ако нормативен акт противоречи на регламент на Европейския съюз, се прилага регламентът".

Регламентите са правни актове, определени с член 288 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). Те имат общо приложение и са задължителни в своята цялост и се прилагат пряко във всички държави от Европейския съюз (ЕС).

Установеното противоречие на чл. 13, ал. 9 на ЗТРРЮЛНЦ не следва да се тълкува в смисъл, че АВ обработва незаконосъобразно лични данни и/или че е необходима друга форма на изразено информирано съгласие на гражданите, нито, че АВ следва да изисква преписи на документи със заличени лични данни.

Напротив, при обработване на личните данни при предоставяне на услуги в ТРРЮЛНЦ (а също така и по отношение на услуги, предоставяни от другите регистри), АВ се позовава на ЗАКОНОВО ОСНОВАНИЕ за обработване на лични данни, предвид факта, че обявяването на актове и вписването на обстоятелства в ТРРЮЛНЦ е дейност, изрично регламентирана в закона.

Изложените аргументи в точки 1, 2 и 3 се подкрепят от положителната практика на АВ по дела, свързани с личните данни, както пред КЗЛД, така и пред съда

Въпрос 28: Следва ли да се извършва вписване, заличаване или обявяване въз основа акт на съда, на друг държавен орган или на частен съдебен изпълнител по чл. 14 ЗТРРЮЛНЦ, ако актът не е постъпил по служебен път в Агенцията по вписванията, а е представен от заинтересовано лице?

Отговор 28: Отговорът на въпроса е отрицателен. Следва да се извършва вписване, заличаване или обявяване въз основа на акт по чл. 14 от ЗТРРЮЛНЦ само когато актът е постъпил по служебен път в Агенцията по вписванията от издалия го или друг компетентен орган. Изключения съставляват случаите по чл. 30 от ЗТРРЮЛНЦ.

Мотиви: Начинът на постъпване на акта в Агенция по вписванията е изрично регламентиран в чл. 14, изр. 2-ро от ЗТРРЮЛНЦ, а именно – по служебен път от издалия го или друг компетентен орган. Изключения от така установеното правило са предвидени в чл. 30, ал. 1 и ал. 2 от ЗТРРЮЛНЦ. По силата на посочените разпоредби е допустимо да бъде извършено вписване, заличаване или обявяване въз основа конкретни, изчерпателно изброени видове актове не само когато те са постъпили по служебен път, но и в случаите, в които са представени от заинтересованото лице или от прокурора.

РАЗДЕЛ VIII

ВЪПРОСИ ПО НОРМАТИВНИ ТЕКСТОВЕ ОТ МАТЕРИЯТА НА ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ И ПРАВИЛНИКА ЗА ПРИЛАГАНЕТО МУ

Въпрос 29: Какви документи следва да се прилагат и какви обстоятелства да се проверяват, при заявяване за вписване в търговския регистър на управител или член на колективен орган за управление и контрол на публично предприятие?

Отговор 29: При подаване на заявление за вписване на обстоятелства относно органи на управление на публични предприятия по смисъла на Закона за публичните предприятия (ЗПП) и при наличие на решение, на органа упражняващ правата на държавата, за избор на кандидат след проведена процедура по номиниране пред Агенцията за публичните предприятия и контрол, ДЛР не следва да изисква декларации по чл.20 от ЗПП, независимо от категорията на публичното предприятие.

Когато решението за избор на кандидат е взето без проведена процедура по номиниране пред Агенцията за публичните предприятия и контрол, ДЛР следва да изисква представяне на декларация свободен текст от представляващия, относно удостоверяване на категорията предприятие, "микро-", "малки" и "средни", съобразно критериите, описани в Закона за счетоводството (ЗСч) и декларации по чл.20 от ЗПП за управителите или членовете на колективен орган за управление и контрол.

При подаване на заявление за вписване на обстоятелства относно органи на управление на „голямо“ публично предприятие по смисъла на ЗСч, ДЛР следва да изисква представяне на решение за избор на кандидат след проведена задължителна процедура по номиниране пред Агенцията за публичните предприятия и контрол.

В хипотезата на § 10 от Правилника за прилагане на ЗПП, ДЛР следва да отказва вписване, тъй като удължаването на срока на сключените договори за възлагане на управлението и контрола, не е мандатно, а е до провеждането на предвидените в закона и правилника процедури.

При заявяване за вписване на обстоятелства по отношение на управител, член на съвет на директорите, на надзорен и на управителен съвет на публично предприятие не следва да се представят декларации по чл. 20 или чл. 22 по отменения Правилник за реда за упражняване правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала.

Мотиви: Настоящите указания са продиктувани от необходимостта за препятстване създаването на противоречива практика по прилагане на правната уредба, поради неосъществим, към настоящия момент, фактически състав на нормата регламентираща реда и начина за провеждане на процедура по номиниране пред Агенцията за публичните предприятия и контрол. Съгласно разпоредбата на чл. 41, ал.1 от Правилника за прилагане на ЗПП, Агенцията за публичните предприятия и контрол., разработва вътрешни правила за работа на комисията за номиниране и за провеждане на конкурсни процедури, които се публикуват на интернет страницата на агенцията, но към настоящия момент такива правила не са разработени, съответно не са публикувани.

Съгласно чл. 21, ал. 1 ЗПП всички членове на органите за управление и контрол се избират и назначават след провеждане на конкурс. Разпоредбата на чл. 37, ал.1 от Правилника за прилагане на ЗПП регламентира, че конкурсна процедура за избор на членове на органите за управление и контрол в публичните предприятия, които не са категоризирани като "големи", може да се проведе след процедура по номиниране или от съответния орган, упражняващ правата на държавата, по ред, определен от него, Т.е. цитираната разпоредба дава възможност на органа, упражняващ правата на държавата да не прилага реда за номиниране пред Агенцията за публичните предприятия и контрол по отношение на "микро-", "малки" и "средни" предприятия, но следва да докаже, че съответното предприятие попада в тази категория и са спазени изискванията на облекчения ред.

Съгласно § 10 от Правилника за прилагане на ЗПП сключените преди влизането в сила на правилника договори за възлагане на управлението и контрола, запазват своето действие до провеждането на предвидените в закона и правилника процедури.

Приложното поле на разпоредбите на чл.20, т.1, б. „е“, чл.21, ал.3, т.8, чл.23, т.1, б. „н“ и в чл.24, ал.3, т.7 от Наредба № 1 от 14.02.2007г. за водене, съхраняване и достъп до ТР и регистъра на ЮЛНЦ е не приложимо, тъй като Правилника за реда за упражняване на правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала е отменен с § 1, т. 1 от заключителните разпоредби на Постановление № 85 от 30 април 2020 г. за приемане на Правилник за прилагане на Закона за публичните предприятия, обнародван в ДВ, бр. 40 от 5 май 2020 г., в сила от 05.05.2020 г.

Списък на използваните съкращения:

ТЗ – Търговски закон;

ЗТРРЮЛНЦ – Закон за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел;

ЗСч – Закон за счетоводството;

ЗНЧ – Закон за народните читалища;

ЗИФОДРЮПДРКТЛТДС – Закон за икономическите и финансовите отношения с дружествата, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим, контролираните от тях лица и техните действителни собственици;

ЗЛЗ – Закон за лечебните заведения;

ЗОЗ – Закон за особените залози;

ТРРЮЛНЦ - търговски регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел;

ДЛР - длъжностните лица по регистрацията;

СНЦ - сдружение с нестопанска цел;

ЮЛНЦ – юридическо лице с нестопанска цел;

ЮЛНЦОПД – юридическо лице с нестопанска цел с общественополезна дейност;

СОПД - сдружение с общественополезна дейност;

ЮЛ – юридическо лице;

ЧЮЛ - чуждестранно юридическо лице;

ЕООД – еднолично дружество с ограничена отговорност;

ООД – дружество с ограничена отговорност;

ОС – общо събрание;

ДД – дружествен договор;

ЕСК – едноличен собственик на капитала;

УА – учредителен акт;

УО - управителен орган;

ГФО – годишен финансов отчет;

ЗПП – закон за публичните предприятия.